

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova
Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

"Aprob"

Directorul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca,
doctor în pedagogie, conferențiar universitar

Constantin Nesterenco

"14" februarie 2017

Curriculum disciplinar

F.04.O.015 Securitatea și sănătatea în muncă

Specialitatea 71330 Electrificarea agriculturii

Calificare 311314 Tehnician energetician/electrician

Soroca 2016

Autori:

1. Ungurean Iurie, profesor de discipline de specialitate, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca
2. Sandu Nicolai, profesor de discipline de specialitate, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

Aprobat de:

Consiliul metodico-științific al Colegiului Tehnic Agricol din Soroca

Director
Constantin Nesterenco
"14" februarie 2017

Recenzenți:

Vovc Alexandru, inspector principal al Inspectoratului Teritorial.
Gherega Angela, inspector principal al Inspectoratului Teritorial.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV. Administrarea disciplinei	5
V. Unitățile de învățare.....	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	9
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Lucrările practice recomandate.....	11
IX. Sugestii metodologice	11
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	12
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu	14
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	15

I. Preliminarii

Curriculumul la disciplina Securitatea și sănătatea în muncă este elaborat pentru specialitatea 71330 Electrificarea agriculturii în conformitate cu planurile de învățământ, ediția 2016, pentru elevii admiși în baza studiilor gimnaziale. Disciplina Securitatea și sănătatea în muncă, face parte din componenta disciplinelor fundamentale, **F.04.O.015**, se studiază în semestrul IV.

Pentru studierea disciplinei în planul de învățământ la specialitatea: 71330 Electrificarea agriculturii sunt prevăzute: **90** ore dintre care **60** contact direct (40 teorie și 20 LP), **30** studiul individual, forma de evaluare este examenul (**3** credite).

Obiectivul major al disciplinei constă în obținerea de către elevi a cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice, de creare a condițiilor inofensive de muncă, sporirea culturii și productivității muncii, duratei activității productive a angajaților. O atenție majoră se va acorda aspectelor securității electrice, măsurilor de protecție contra incendiilor, acordarea ajutorului primar medical.

La organizarea studierii disciplinei se vor folosi cele mai eficiente tehnologii de predare – învățare - evaluare. Prioritate se va acorda metodelor interactive precum: problematizarea, discuția, jocul de rol, investigația, studiul de caz, ș.a. Elevii vor lucra în grupuri, în perechi sau individual, în dependență de complexitatea sarcinii și a finalității dorite de către profesor.

Curriculumul este conceput astfel, încât să permită profesorului libertatea de a alege ordinea și modul de organizare a activităților de învățare în raport cu viziunea proprie.

Procesul didactic va respecta continuitatea și caracterul succesiv în abordarea conceptelor, prin valorificarea unor tehnici moderne de formare profesională inițială, diverse similări ale situațiilor din viața profesională.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Securitatea și sănătatea în muncă este o disciplină aflată în legătură directă cu alte discipline de specialitate. Disciplina ajută tinerii să înțeleagă legătura dintre lege și viața socială, să formeze o atitudine adecvată și corectă față de importanța înțelegerii și aplicării legii în securitatea și sănătatea în muncă, să se comporte ca cetățeni conștienți, reflexivi și activi în condițiile concrete ale societății din Republica Moldova.

Astăzi politica educațională este orientată spre formarea personalității elevului în baza valorilor general-umane și naționale, în procesul educațional orientarea spre o personalitate formată prin valori și pentru valori. Fiecare tânăr trebuie să cunoască mecanismele de bază în

securitatea și sănătatea în muncă. Dezvoltarea gândirii critice este unul dintre obiectivele majore ale disciplinei „Securitatea și sănătatea în muncă”. Citirea, scrierea, vorbirea și gândirea critică sunt dezvoltate prin strategii de felul audierilor legislative, proiectelor și proceselor simulate, prin orice metodă care stimulează la elevi o gândire flexibilă și reflexibilă.

Una dintre legile care stau la baza învățării este legea motivației care arată că unitatea cunoașterii este esențial motivată și organizată spre sensibil, rațional, comunicativ.

Curriculumul asigură elevilor posibilitatea de a studia esența legislației în vigoare, de a determina compartamentul în securitatea și sănătatea în muncă și în viitoarea profesie. Elevii la finele acestui curs vor fi capabili să cunoască actele legislative, normative, regulile securității electrice și de protecție contra incendiilor.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1 Definirea noțiunilor, legilor, conceptelor, teoriilor, aplicărilor, fenomenelor și metodelor specifice activității profesionale;

CS2 Cunoașterea și aplicarea măsurilor de electrosecuritate a muncii;

CS3 Interacționarea cu diferite persoane în activitatea zilnică;

CS4 Promovarea serviciilor în securitatea și sănătatea în muncă;

CS5 Manifestarea creativității și inițiativei în soluționarea unor probleme.

IV. Administrarea disciplinei

Seme- strul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
IV	90	40	20	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
I. Bazele legislative și organizatorice ale securității și sănătății în muncă	
UC1 - Definirea noțiunilor, legilor, conceptelor, teoriilor, aplicărilor, fenomenelor și metodelor specifice activității profesionale;	1.1 Legislația Republicii Moldova în domeniul securității și sănătății în muncă - Sarcinile, scopul și progresul tehnico-științific în securitatea și sănătatea în muncă; - Definiții și noțiuni fundamentale în domeniul securității și sănătății în muncă; - Analiza stării securității și sănătății în muncă în R.M.; - Exemple de consecințe nefaste la încălcarea tehnicii și normelor securității și sănătății în muncă, precum și pozitive din experiența avansată în domeniu; - Reflectarea sarcinilor securității și sănătății în muncă în Constituția R.M. și Codul muncii al R.M.; - Legea securității și sănătății în muncă, Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale. - Legea sindicatelor. Sistemul de Standarde al securității muncii (SSSM). Terminologia în domeniul securității și sănătății în muncă. 1.2 Organizarea activității în domeniul securității și sănătății în muncă - Controlul și supravegherea asupra respectării legislației în domeniul securității și sănătății în muncă; - Sarcinile și drepturile Inspecției Muncii, inspecțiile teritoriale de stat pentru securitatea și sănătatea în muncă. Inspecțiile de supraveghere tehnică, energetică, sanitară și de prevenire a incendiilor: - Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrărilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale (2009); - Serviciul de protecție și prevenire în unitatea economică. Comitetul pentru securitatea și sănătatea în muncă. - Responsabilitățile, obligațiunile și drepturile administrației și executorilor în domeniul securității și sănătății în muncă. - Organizarea instruirii în materie de securitatea și sănătatea în muncă, tipurile de instructaje. Planificarea și finanțarea securității și sănătății în muncă. Normele privind organizarea instruirii în domeniul securității și sănătății în muncă. Elaborarea, coordonarea și aprobarea instrucțiunilor de securitate și sănătatea în muncă. 1.3 Accidentele de muncă și măsurile de prevenire - Noțiuni teoretice în activitatea de prevenire a accidentelor de muncă. Elementele procesului de muncă: executantul (lucrătorul), mijloacele de producție, mediul de muncă, sarcina de muncă și interacțiunea lor. Factorii de risc de accidentare. - Cauzele accidentelor. Clasificarea accidentelor. Comunicarea, cercetarea și evidența accidentelor. Acordarea indemnizațiilor. Analiza traumatismului și bolilor profesionale. - Măsuri de prevenire a accidentelor și bolilor profesionale.

	Asigurarea angajaților.
II. Sanitaria de producție	
UC2 - Cunoașterea și aplicarea măsurilor de electrosecuritate a muncii; - Interacționarea cu diferite persoane în activitatea zilnică;	2.1 Cerințe generale sanitaro-igienice - Însemnătatea sanitariei și igienei personale. Factorii de producție. Cerințele sanitaro-igienice impuse mașinilor, clădirilor și construcțiilor. - Cerințele față de încăperile de producție și locurile de lucru. Acțiunea mediului ambiant asupra lucrătorilor. Microclima și normarea parametrilor, temperaturii, umidității, presiunii barometrice, vitezei de circulație a aerului. Dispozitive de măsurare a parametrilor microclimei. - Factorii nocivi și limitele admisibile de concentrație în zona de lucru. Măsurile de prevenire. Cerințe minime de securitate și sănătate la locul de muncă. 2.2 Iluminarea locului de lucru. Factorii dăunători în zona de lucru - Iluminarea naturală și artificială. Normarea iluminării. Clasificarea lămpilor și surselor de lumină, alegerea lor. Metode de calculare a iluminării, mijloacele de control. Iradiieri dăunătoare și metode de protecție. - Praful. Substanțele și gazele toxice. Zgomotul și vibrația, acțiunea lor asupra organismului uman. Clasificarea zgomotului după modul de apariție, frecvență, spectru. Normarea nivelului zgomotului. - Vibrația locală și totală, caracteristica, normarea. Măsurile de combatere a zgomotului și vibrației. 2.3 Protecția organismului uman - Măsurile organizatorice de creare a condițiilor inofensive de muncă: ventilarea, încălzirea, iluminarea, regimul de lucru, sarcina de lucru, eforturi fizice. Menținerea limitelor admisibile ale parametrilor microclimei și de concentrație a substanțelor nocive. - Factorii nocivi și limitele admisibile de concentrație în zona de lucru. Măsurile de prevenire. Cerințe minime de securitate și sănătate la locul de muncă (2010). - Noțiuni de bază și normele igienei personale. Organizarea controlului medical. Normele de alimentare, hrana de alimentare, hrana specială. - Utilajele și echipamentele colective și individuale de protecție. Calcule, argumentări, aplicare. Certificarea locurilor de lucru. Acordarea primului ajutor medical.
III. Securitatea muncii	
UC4 - Promovarea serviciilor în securitatea și sănătatea în muncă;	3.1 Noțiuni la tehnica securității - Noțiuni generale de tehnica securității. Cerințe de securitate impuse încăperilor, utilajelor și altor mijloace de producție. Normarea spațiilor de securitate în încăperi, dirijarea proceselor tehnologice la distanță. - Mijloace tehnice de protecție în construcția utilajelor, instalații de siguranță, frânare, blocare, semnalizare. Sisteme de indicatoare. 3.2 Securitatea electrică Securitatea muncii în domeniul de activitate - Acțiunea curentului electric asupra organismului uman și al

	animalelor. Tensiunea de contact și de pas. Clasificarea încăperilor și instalațiilor după gradul de risc. - Măsurile de securitate contra electrocutării de la electricitatea statică și atmosferică. Priza de pământ și legătura la firul „nul”. Paratrăsnetul, calculul și construcția. - Măsurile de protecție contra electrocutării de la rețelele și utilajele electrice. Indicatorii, instrumente și mijloace de protecție până la 1000 V și peste 1000 V. Primul ajutor medical în caz de electrocutare. - Cerințele de securitate impuse mijloacelor de producție din ramura concretă. Zonele de risc și măsurile de prevenire a accidentelor, securitatea muncii la exploatarea, întreținerea și reparația utilajului electric, mașinilor și aparatelor electrice de uz casnic. - Factorii periculoși și accidente caracteristice. Regulile și metodele de executare fără pericol a lucrărilor. Regulile securității la exploatarea mașinilor electrice, utilajului electric de comutare și protecție electrică. - Regulile securității la exploatarea și reparația mașinilor și aparatelor electrice. Asigurarea securității la exploatarea instalațiilor electrice, stațiilor de transformare, rețelelor electrice. Măsurile de protecție în atelierele de reparație a mașinilor și aparatelor electrice de uz casnic.
IV. Protecția împotriva incendiilor	
UC5 - Manifestarea creativității și inițiativei în soluționarea unor probleme.	4.1 Actele legislative și normative de apărare împotriva incendiilor - Legea Republicii Moldova privind protecția împotriva incendiilor. - Resursele de apărare împotriva incendiilor pentru obiectele din domeniul electrotehnic 4.2 Cauzele și prevenirea incendiilor Mijloacele de stingere a incendiilor - Noțiuni generale. Procesul de aprindere și ardere. Cauzele incendiilor și exploziilor. Metodele de întrerupere a arderii. Clasificarea clădirilor și încăperilor după gradul de rezistență la foc. Cerințele de protecție împotriva incendiilor la proiectarea clădirilor și încăperilor. - Cerințele de protecție împotriva incendiilor la exploatarea utilajului și rețelelor electrice. - Elaborarea măsurilor de prevenire a incendiilor. Supravegherea de stat de combatere a incendiilor. Cerințele de securitate la exploatarea încăperilor și utilajului electric. - Controlul și asigurarea integrității și funcționării sistemelor de prevenire și semnalizare. Regulile de protecție împotriva incendiilor la obiectele de producție cu pericol sporit: ateliere, depozite ale substanțelor toxice, rețele electrice, stații de transformare etc. - Proprietățile substanțelor de stingere a incendiilor. Regulile de folosire a lor. Sistemul de alimentare cu apă pentru stingerea incendiilor. - Construcția și utilizarea stingătoarelor cu spumă, bioxid de carbon și cu pulbere. Tehnica specială de intervenție la incendiu. Organizarea stingerii incendiului. Acordarea primului ajutor medical.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	LP/ Seminar	
1.	Bazele legislative și organizatorice ale securității și sănătății în muncă	16	6	8	8
1.1	Legislația Republicii Moldova în domeniul securității și sănătății în muncă	4	2	2	2
1.2	Organizarea activității în domeniul securității și sănătății în muncă	4	2	2	2
1.3	Accidentele de muncă și măsurile de prevenire	8	2	4	4
II.	Sanitaria de producție	16	6	8	6
2.1	Cerințele generale sanitaro-igienice	6	2	2	2
2.2.	Iluminarea locului de lucru	6	2	4	2
2.3.	Factorii dăunători în zona de lucru Protecția organismului uman	4	2	2	2
III.	Securitatea muncii	16	4	2	10
3.1	Noțiuni la tehnica securității	4	2		2
3.2	Securitatea electrică Securitatea muncii în domeniul de activitate	12	2	2	8
IV.	Protecția împotriva incendiilor	12	4	2	6
4.1	Actele legislative și normative de apărare împotriva incendiilor	4	2		2
4.2	Cauzele și prevenirea incendiilor Mijloacele de stingere a incendiilor	8	2	2	4
	Total:	90	40	20	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Modulul I Bazele legislative și organizatorice ale securității și sănătății în muncă			8
Întocmirea documentelor privitor la instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă	Referat	Susținere	2
Organizarea și funcționarea comitetului pentru securitatea și sănătatea în muncă	Referat	Susținere	2
Cercetarea accidentelor, întocmirea proceselor verbale	Referat	Susținere	2
Studierea raportului statistic nr.1 al Republicii Moldova	Referat	Susținere	2
Modulul II Sanitaria de producție			6
Determinarea parametrilor microclimei în zona de lucru	Referat	Susținere	2
Verificarea iluminării naturale și artificiale la locurile de muncă	Referat	Susținere	2
Determinarea conținutului de praf, a gazelor în aer și a parametrilor vibrațiilor și zgomotelor la locul de muncă	Referat	Susținere	2
Modulul III Securitatea muncii			10
Calcularea necesarului de echipamente individuale. Selectarea și aplicarea lor. Întocmirea fișei de certificare a locurilor de lucru	Referat	Susținere	2
Selectarea mijloacelor tehnice de protecție în construcția utilajelor, instalațiilor electrice.	Referat	Susținere	2
Primul ajutor la traumele de producție, profilaxia lor	Referat	Susținere	2
Verificarea securității electrice a utilajului electric, determinarea rezistenței circuitului de protecție a prizei la pământ	Referat	Susținere	2
Acordarea primului ajutor persoanei în caz de electrocutare	Conspect	Conversație	2
Modulul IV Protecția împotriva incendiilor			6
Elaborarea planului de protecție și prevenire a incendiilor	Conspect	Conversație	2
Calculul alimentării cu apă și necesarului în	Referat	Susținere	2

mijloace pentru stingerea incendiilor			
Studierea și utilizarea mijloacelor tehnice de stingere a incendiilor	Referat	Suștinere	2

VIII. Lucrările practice recomandate

Lucrarea practică nr. 1

Întocmirea documentelor privitor la instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă

Lucrarea practică nr. 2.

Cercetarea accidentelor, întocmirea proceselor verbale

Lucrarea practică nr. 3.

Studierea raportului statistic nr.1 al Republicii Moldova

Lucrarea practică nr. 4.

Determinarea parametrilor microclimei în zona de lucru

Lucrarea practică nr. 5.

Calcularea iluminării artificiale după normele de iluminare

Lucrarea practică nr. 6

Verificarea iluminării naturale și artificiale la locurile de muncă

Lucrarea practică nr. 7

Calcularea necesarului de echipamente individuale. Selectarea și aplicarea lor. Întocmirea fișei de certificarea a locurilor de muncă

Lucrarea practică nr. 8

Verificarea securității electrice a utilajului electric, determinarea rezistenței circuitului de protecție a prizei la pământ.

Lucrarea practică nr. 9

Acordarea primului ajutor persoanei electrocutate

Lucrarea practică nr. 10

Utilizarea mijloacelor tehnice de stingere a incendiilor

IX. Sugestii metodologice

Asigurarea metodică a procesului de predare-învățare-evaluare se va realiza de către cadrele didactice care propun elevilor pachetul de materiale necesar:

- curricula/programa analitică pentru fiecare unitate de curs/modul;
- materiale pentru activitate în auditoriu pentru fiecare unitate de curs/modul din planul de învățământ (curs de lecții, planuri pentru seminare, indicații metodice etc.);

➤ materiale-suport pentru activitatea de învățare individuală a elevilor, materiale pentru autocontrol/autoevaluare la fiecare unitate de curs/modul, inclusiv, studii de caz, teste de control, teste-grilă, întrebări pentru examene etc.

Pentru a obține rezultate bune la formarea gândirii logic-rațională, profesorul va îmbina și va folosi adecvat și creator metodele didactice, va pune accentul pe învățământul formativ, dezvoltativ, individual și cel de grup.

Pe parcursul procesului de predare-învățare-evaluare vor fi utilizate cele mai eficiente metode, procedee și mijloace de învățare în dependență de capacitățile individuale ale elevilor.

Pentru însușirea mai profundă a materialului se utilizează următoarele tehnologii de predare:

- instruirea problematizată;
- instruirea euristică;
- instruirea demonstrativă;
- simularea.

Pentru formarea gândirii logic-creative:

- întocmirea referatelor.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe generează o structură continuă a evaluării, realizată prin evaluare formativă și testări sumative (finale).

În baza activităților de evaluare se obține motivarea elevilor și recepționarea unui feedback continuu, care permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și evaluării reciproce, evidențierea succeselor și implementarea evaluării selective sau individuale.

Un element inovativ al evaluării este posibilitatea de utilizare a resurselor educaționale digitale pentru testările asistate de calculator, atât local, cât și on-line.

În acest context, valoarea **evaluării formative** constă în formarea permanentă, continuă a competențelor la elevi reflectate în standardele educaționale.

Sarcinile de evaluare formativă urmează să fie separate pe grade de dificultate, pentru a permite o individualizare a evaluării și o motivare suplimentară a elevilor evaluați. Elaborarea itemilor pentru evaluare va fi realizată în contextul taxonomiilor corespunzătoare.

Metodele folosite pentru evaluarea continuă presupun chestionarea orală sau scrisă, metode interactive: studii de caz, lucrări practice, proiecte, testări interactive asistate de calculator.

Activitățile practice vor fi realizate eficient de către elevi în cazul în care aceștia vor fi informați de către profesor referitor la: tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare), condițiile de realizare a activității.

Evaluarea sumativă se va realiza la sfârșitul fiecărei teme, semestru și an școlar. În calitate de elemente componente ale instrumentelor de evaluare se recomandă utilizarea itemilor de tip problemă pentru rezolvare la calculator, a testelor asistate de calculator și a lucrărilor scrise.

În cadrul orelor de tip **studiul individual**, elevii vor fi notați pentru fiecare lucrare propusă de către profesor. Lucrarea poate cuprinde: referate-prelegeri, portofolii digitale etc.

Metode de evaluare:

Evaluarea în baza portofoliului: Portofoliul - dosar reprezintă obiectul evaluării prin care se analizează: munca proprie a elevului realizată la timp într-o manieră clară și ușor de urmărit; explicarea rezultatelor obținute; informații culese prin navigarea în internet cu comentariile respective subiectului abordat (mai des utilizăm așa portofolii la lucrările practice).

Jocul de control al cunoștințelor: are drept obiectiv aprecierea integrării cunoștințelor elevilor pentru a realiza imediat măsurile de corectare (test fulger).

Întrebarea formalizată: La începutul lecției cer ca elevii să-și noteze trei (mai multe sau mai puține) idei învățate la lecția precedentă. Apoi se propun o întrebare de clarificare pentru a înțelege mai bine una din ideile învățate.

Avantajele sunt: la întrebările formulate pot răspunde și elevul și învățătorul; Expunerea ideilor reținute și reformulate de către elevi indică asupra eficienței mesajelor didactice.

Răspunsuri la întrebări: La începutul lecției profesorul adresează un anumit număr de întrebări sau formulează probleme cu referință la conținutul didactic abordat (din lecția curentă sau cea precedentă). Elevii se regroupează câte doi (Gîndește-Perechi-Prezintă), sau trei pentru a găsi răspunsuri sau soluții.

Avantajele sunt: Se pot aprecia competențele elevilor în raport cu obiectivul concret; Răspunsurile sau soluțiile sunt formulate în grup; Are loc formarea reciprocă: a adresa întrebări reciproce; a reformula și explica altora ceea ce n-au înțeles.

Bilanțul oral al activității desfășurate - REFLECTIA: Elevii se regroupează în grupuri (trei sau cinci persoane) pentru a face bilanțul celor învățate la lecție sau după studiul complet al unui modul. Reflecția lor se va referi la: Competențele aplicabile de durată scurtă și lungă;

Dificultățile ce pot apărea în procesul aplicării competențelor; Sugestiile pentru o acțiune ulterioară.

Avantajele sunt: Se pune accent pe aplicabilitatea competențelor; Elevii expun mai ușor opiniile critice în grupuri mici; Reflectarea asupra unor eventuale dificultăți de aplicare a competențelor formate garantează aspectul realist al formării în raport cu contextul viitorului profesionist.

Fișa de evaluare:

Uneori fișa reprezintă o modalitate de a evalua la finele unui modul sau a disciplinei în întregime impactul formării elevului. Elevii o completează repede. Pentru a exclude sau minimaliza formalismul acestei metode urmează de respectat următoarele condiții: Relevanța întrebărilor; Aplicativitatea răspunsurilor.

Avantajuleste: informația obținută prin intermediul fișelor de evaluare contribuie la corectarea procesului de formare a viitorului specialist. Întrebările fișei se referă la: nivelul de atingere a obiectivelor; gradul de utilitate al formării; eficiența metodelor didactice; relațiile interpersonale; calitatea mijloacelor didactice; aspectele organizatorice ale activității.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Denumirea unităților	Mijloace recomandate
Principii generale de organizare a securității și sănătății în muncă în Republica Moldova	- Acte normative cu privire la SSM.
Situație excepțională cu caracter natural	- Planșe.
Situație excepțională tehnogen	- Filme-video.
Arme moderne de nimicire în masă	- Fișe cu diverse studii de caz.
Principii de organizare și efectuare a măsurilor de protecție în caz de declanșare a situațiilor excepționale	Mijloace de protecție în cazuri excepționale:
Efectuarea măsurilor urgente de salvare, deblocare și lichidare a consecințelor situațiilor excepționale	- Mască antigaz;
Efectuarea măsurilor de importanță vitală în vederea creării condițiilor de funcționare și activitate stabilă a unităților economice în situații excepționale	- Îmbrăcăminte de protecție.
Principii de organizare și acordare a primului ajutor medical	Mijloace de lichidare a urmărilor din situații excepționale:
	- Stingătoare;
	- Unelte.
	Mijloace pentru acordarea primului ajutor medical:
	- Targa;
	- Trusa medicală.
Asigurarea ordinii publice	- Legea R.M.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Constituția Republicii Moldova (adoptată la 29 iulie 1994)	- Cabinetul <i>Securitatea și sănătatea în muncă</i> - Biblioteca colegiului	1
2.	Codul Muncii al Republicii Moldova (nr. 154-XV din 28.02.2003 cu modificări și completări din 29.07.2008)	-/-	5
3.	Legea securității și sănătății în muncă (nr. 186-XVI din 10.07.2008. Monitorul Oficial nr. 143-144 art. 587 din 05.08.2008)	-/-	2
4.	Legea privind Inspekția Muncii (nr. 140-XV din 10.05.2001)	-/-	2
5.	Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale (nr. 756-XIV din 14.12.1999)	-/-	2
6.	Legea Republicii Moldova privind apărarea împotriva incendiilor (nr. 268-XIII din 9.11.1994)	-/-	2
7.	Regulament privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenirea a riscurilor profesionale. Hotărârea Guvernului R.Moldova nr. 95 din 05.02.2009	-/-	2
8.	Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitatea și sănătate în muncă. Hotărârea Guvernului R.Moldova nr. 95 din 05.02.2009	-/-	2
9.	Regulament privind modul de cercetare a accidentelor de muncă. Hotărârea Guvernului R.Moldova nr. 1361 din 22.12.2005	-/-	2
10.	Securitatea și sănătatea în muncă: Culegere de acte legislative și normative privind securitatea și sănătatea în muncă în vigoare la 1.03.2009: Ghid./alcăt.: Gh. Țarălungă – Ch. 2009. -84p. ISBN 978 997 – 105 – 10.	-/-	2
11.	Lăcustă Ion, Bîtea Angela, Antoci Eduard, Securitatea și sănătatea în muncă. Ch. 2010.	-/-	20